

1. Bölüm

Dijital Çağda Hacker'lık: Anakım Filmlerde Hacker Figürünün Temsili

İrfan HİDİROĞLU¹

Ferhat KAÇAR²

Giriş

Dijitalleşen yaşamla birlikte hacktivizme ilişkin konu ve tartışmalar çeşitlenmiş, değişen konularla birlikte yeni etik ve ahlaksal sorunlar konuşulmaya başlanmıştır. Geleceğin dünyasına, yapay zeka ve robot teknolojisine ilişkin yapılan öngörüler, çekilen ütopyik ve distopyik bilim-kurgu filmlerinin gerçekleşme olasılığını tartışmaya açmıştır. Hacktivizme ilişkin yeni gündem, tartışma ve sorgulamalar -makine ve insan boyutları dâhil olmak üzere- dijital teknolojik gelişmelerin filmlerden hareketle yeniden yorumlanmasına neden olmuştur.

Bu çalışmanın konusu hacker ve dijital hacktivizmdir. Çalışmada hacker kavramına ilişkin geliştirilen hatalı tanımlamalar üzerinde durulmuştur; Hacker'ın bir bilgisayar korsanı ya da bilgisayara virüs gönderen bir şifre kırıcı olmadığı vurgulanmıştır. Bu anlamda hacker ve hacker figürünün geleneksel ve yeni (sosyal) medyada bilinçli bir şekilde yanlış kullanıldığı üzerinde durulmuştur. *Anonymous*, *Red Hack*, *LulzSec* gibi hacker gruplarıyla ilgili söylenen siber saldırı, siber suç, siber terörizm gibi kelimeler başta haberler olmak üzere medyada bilişim suçları olarak aktarılmakta ve kamuoyu algısı bu yönden oluşturulmaktadır. Popüler kitle haberlerini yapan ana-akım medyada hacker'lar ve hacker'lık "kırıcı" olarak sunulmaktadır. Aslında bilgisayar şifre kırıcıları cracker'dır. Hacker bir bilgisayar yazılımcısı, bilgisayar programcısıdır, aynı zamanda bilginin özgür olmasını isteyen bir hacktivistir. Hacker'lığa sadece bilgisayar hacker'ı olarak bakılmamalıdır; çünkü hacker'lık toplumsal, tarihsel ve siyasal boyutlarıyla ele alınması gereken, etik/felsefik tartışmaları içinde barındıran bir olgudur.

¹ Dr. Öğr. Üyesi İrfan Hıdıroğlu, Atatürk Üniversitesi İletişim Fakültesi Radyo Televizyon Sinema Bölümü, hidiroglu@atauni.edu.tr.

² Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İletişim Anabilim Dalı doktora Öğrencisi

KAYNAKÇA

- Akdeniz, G. (2013), Hacker etiği. Ali Rıza Keleş, Yetkin Sal (Der.). Hack kültürü ve hacktivism: Yeni bir siyaset biçimi (ss.9-16). İstanbul: Alternatif Bilişim Yayınları.
- Baudrillard, J. (2003). Simülakrlar ve simülasyon. (Çev: Oğuz Adanır). Ankara: Doğu-Batı Yayınları.
- Bauman, Z. (2018). Kuşatılmış toplum. (Çev: Akın Emre Pilgir). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Denning, D. E. Activism, hacktivism, and cyberterrorism: the internet as a tool for influencing foreign policy, https://www.rand.org/content/dam/rand/pubs-/monograph_reports/.../MR1382.ch8.pdf. Erişim Tarihi: 26.11.2018.
- Demirkıran, P. (2013). Hacktivism. Ali Rıza Keleş, Yetkin Sal (Der.). Hack kültürü ve hacktivism (ss. 27-34). Pdf Kitap, İstanbul: Alternatif Bilişim Yayınları.
- Doğan, İ. (2009). Sosyoloji (kavramlar ve sorunlar). Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Foucault, M. (1992). Hapishane doğuşu. (Çev: Mehmet Ali Kılıçbay). Ankara: İmge Yayınları.
- Güral, U. (2013). Sinema tarihi. Ankara: Detay Yayınları.
- Gürses, S. (2013). Anonim'in tasavvuru. Ali Rıza Keleş, Yetkin Sal (Der.). Hack kültürü ve hacktivism: yeni bir siyaset biçimi (ss. 84-88). (Çev: Senem Emirzeoglu). Pdf Kitap. İstanbul: Alternatif Bilişim Yayınları.
- Himanen P. (2005). Hacket etiği (iş hayatına yıkıcı bir yaklaşım). (Çev: Şebnem Kaptan). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Jenkins Henry (2016). Cesur yeni medya teknolojiler ve hayran kültürü. (Çev: Nihan Yeğengil). İstanbul: İletişim Yayınları.
- İnceoğlu, Y., Çoban, S. (Der) (2015). İnternet ve sokak. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Keleş, A. R. (2013). Hack kültürü ve hacktivism: yeni bir siyaset biçimi. Ali Rıza Keleş ve Yetkin Sal (Der.). Hack kültürü ve hacktivism: yeni bir siyaset biçimi (ss, 5-9). Pdf Kitap, İstanbul: Alternatif Bilişim Yayınları.
- Kovel, J. (2000). Arzu çağı. (Çev: Ferma Lekesizalın-Abdullah Yılmaz). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Köse, H. (2014). Şovenist inşa, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Kubitschko, S. (2018). Hackerların karşı koyma ve demokrasiyi desteklemedeki rolü. Barış Çoban-Bora Ataman (Der.). Panoptikon 2.0 alternatif medya ve karşı gözetim (ss.275-301). İstanbul: Kafka, Epsilon Yayınları.
- Oğuz, G. Y. (2011). Aksiyon filmlerinde iyi ve kötünün temsili: die hard üzerine bir inceleme. Selçuk İletişim, 7. 1. 2011. (ss. 148-160) <http://www.acarindex.com/-dosyalar/makale/acarindex-1423911805.pdf>. Erişim Tarihi: 1.7.2019. Konya.
- Özçetin, B. (2015). Hacktivismın politikası ve poetikası. Yasemin İnceoğlu ve Savaş Çoban (Der.). İnternet ve Sokak (ss. 275-301). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
- Postman, N. (2013). Teknopoli (kültürün teknolojiye teslim oluşu). (Çev: Mustafa Emre Yılmaz). Ankara: Sentez Yayınları.
- Ryan M., Kellner, D. (2010). Politik kamera. (Çev: Elif Özsayar). İstanbul: Ayrıntı Yayınları,
- Sabancı, A. (2013). Hacker'lara bir karşı kültür olarak bakmak. Ali Rıza Keleş ve Yetkin Sal (Der.). Hack kültürü ve hacktivism: yeni bir siyaset biçimi (ss. 16-27). Pdf Kitap, İstanbul: Alternatif Bilişim Yayınları.
- Uçkan, Ö. (2013). Dijital aktivizmin sınır boyunda hacktivism: anonymous ve redhack örnekleri. Ali Rıza Keleş, Yetkin Sal (Der.). Hack kültürü ve hacktivism: yeni bir siyaset biçimi (ss. 53-80). Pdf Kitap, İstanbul: Alternatif Bilişim Yayınları.
- Uyanık, Ş. (2014). Toplumsal hareketler ve anonim örgütlenmeler: isyan ağları. Savaş Çoban (Ed.). İnter aktivist (panel sunumları). Pdf Kitap, İstanbul: Yeşil Düşünce Derneği Yayınları.
- Weber, M. (2009), Protestan ahlakı ve kapitalizmin ruhu. (Çev: Zeynep Gürata). Ankara Ayraç: Yayınları.
- <https://shiftdelete.net/anonymous-nedir-kimdir-67092> Erişim Tarihi: 13. 12. 2018
- https://tr.wikipedia.org/wiki/Ulusal_Guvenlik_Ajansı Erişim Tarihi: 27.06.2019